

Republica Moldova

MINISTERUL AFACERILOR EXTERNE ȘI INTEGRĂRII EUROPENE

ACORD Nr. 20
din 10-04-2003

ACORD ÎNTRE GUVERNUL REPUBLICII MOLDOVA ȘI GUVERNUL REPUBLICII SLOVENIA PRIVIND PROMOVAREA ȘI PROTEJAREA RĂCIPROCĂ A INVESTIȚIILOR

Publicat : 30-12-2006 în Tratatul Internațional Nr. 34 art. 20

**Semnat la Ljubljana, la 10 aprilie 2003.*

În vigoare din 1 iunie 2004.

Guvernul Republicii Moldova și Guvernul Republicii Slovenia, denumite în continuare “Părți Contractante”,

dorind să intensifice colaborarea economică între cele două State,

intenționând să încurajeze și să creeze condiții favorabile pentru investițiile efectuate de investitorii unei Părți Contractante pe teritoriul celeilalte Părți Contractante în bază de egalitate și avantaj reciproc,

recunoscând că promovarea și protejarea reciprocă a investițiilor în baza prezentului Acord va stimula inițiativa de afaceri,

au convenit asupra celor ce urmează:

Articolul 1

Definiții

În scopurile prezentului Acord:

1) Noțiunea “investitor” se va interpreta ca:

a) persoană fizică de naționalitate a uneia dintre Părțile Contractante în conformitate cu legislația sa națională;

b) persoană juridică, inclusiv corporațiile, întreprinderi comerciale sau alte întreprinderi, asociații, sau orice alte societăți care au sediul pe teritoriul uneia dintre Părțile Contractante și sunt înființate sau constituite în baza legislației a acestei Părți Contractante, care au efectuat sau vor efectua investiții pe teritoriul celeilalte Părți Contractante.

2) Noțiunea “investiție” se va interpreta ca orice gen de patrimoniu investit de către investitorii unei Părți Contractante pe teritoriul celeilalte Părți Contractante în conformitate cu legislația și

reglementările ultimei Părți Contractante și include în particular, dar nu în exclusivitate:

- a) proprietatea mobilă și imobilă, precum și alte drepturi *in rem* așa ca ipotecă, gajuri, garanții și alte drepturi similare;
- b) cote-părți, acțiuni și alte tipuri de participare la întreprinderi și drepturile derivate din acestea;
- c) obligațiuni și alte forme de împrumut și drepturile derivate din acestea;
- d) creanțe privind banii sau orice performanță care are valoare economică și este asociată cu investițiile;
- e) drepturi în domeniul proprietății intelectuale;
- f) concesiunile conferite prin lege, prin act administrativ sau în virtutea unui contract, de către o autoritate competentă, inclusiv concesiunile de cercetare, extragere sau exploatare a resurselor naturale.

Orice modificare a formei în care bunurile au fost investite sau reinvestite, nu va afecta caracterul de investiție al bunurilor originale investite, cu condiția că așa o modificare nu contravine legislației și reglementărilor Părții Contractante în teritoriul căreia a fost efectuată investiția.

3) Noțiunea “*venituri*” definește câștigurile obținute din investiții și include în particular, dar nu în exclusivitate, profiturile, dividendele, dobânzile, royalty, creșterile de capital și alte forme de venit în legătură cu investițiile.

4) Noțiunea “*teritoriu*” înseamnă, în ceea ce privește fiecare Parte Contractantă, teritoriul sub suveranitatea acesteia, inclusiv spațiul aerian și maritim, în care Partea Contractantă exercită în conformitate cu legislația națională și internațională, drepturi suverane sau jurisdicție.

Articolul 2

Promovarea și Protejarea Investițiilor

1) Fiecare Parte Contractantă va promova investițiile investitorilor celeilalte Părți Contractante și va admite aceste investiții în teritoriul său în conformitate cu legislația și reglementările sale.

2) Fiecare Parte Contractantă va acorda investițiilor investitorilor celeilalte Părți Contractante în teritoriul său un tratament just și echitabil, protecție și securitate deplină și constantă.

3) Nici o Parte Contractantă nu va afecta prin măsuri iraționale, arbitrare sau discriminatorii managementul, menținerea, folosirea, posedarea sau vânzarea în teritoriul său a investițiilor investitorilor celeilalte Părți Contractante.

4) Fiecare Parte Contractantă, în conformitate cu legislația sa, va examina în mod privilegiat solicitările investitorilor pentru autorizațiile necesare în legătură cu investițiile pe teritoriul său, inclusiv pentru autorizațiile în scopul angajării personalului managerial și tehnic de vîrf la alegerea lor, indiferent de naționalitatea acestora.

5) Fiecare Parte Contractantă va respecta orice angajament pe care și l-a asumat în legătură cu unele investiții ale investitorilor celeilalte Părți Contractante.

Articolul 3

Tratamentul Național și Tratamentul Națiunii celei mai Favorizate

1) Fiecare Parte Contractantă va acorda investitorilor celeilalte Părți Contractante și investițiilor acestor investitori un tratament nu mai puțin favorabil decît cel acordat propriilor săi investitori și investițiilor lor sau investitorilor oricărui alt Stat terț și investițiilor acestora, în ceea ce privește managementul, funcționarea, menținerea, folosirea, posedarea, vânzarea sau lichidarea investiției,

oricare este mai favorabil pentru investitor.

2) Prevederile prezentului Articol nu vor fi interpretate în sensul de a obliga o Parte Contractantă să acorde investitorilor celeilalte Părți Contractante sau investițiilor lor avantajul oricărui tratament, preferință sau privilegiu, ce rezultă din:

a) participare în calitate de membru la o zonă de comerț liber existentă sau viitoare, uniune vamală sau organizație de integrare economică regională sau orice acord multilateral privind investițiile,

b) un acord sau aranjament internațional ce se referă complet sau parțial la impozitare.

3) Pentru evitarea neînțelegerilor, se stabilește că tratamentul prevăzut în alineatele 1 și 2 ale prezentului Articol, se va aplica prevederilor Articolelor 1-15 ale prezentului Acord.

Articolul 4

Transparența

1) Fiecare Parte Contractantă va publica prompt, sau în caz contrar va face public accesibilă legislația, reglementările, procedurile sale, precum și acordurile internaționale care ar putea afecta realizarea prezentului Acord.

2) Fiecare Parte Contractantă va acorda o examinare privilegiată întrebărilor specifice și va furniza conform solicitării, informația celeilalte Părți Contractante la subiectele stipulate în alineatul 1.

3) Nici o Parte Contractantă nu va solicita celeilalte Părți Contractante de a furniza sau de a permite accesul la informația privind unii investitori sau investițiile, dezvăluirea căreia va împiedica aplicarea legii sau va contraveni legislației și reglementărilor sale privind protecția confidențialității.

Articolul 5

Exproprierea

1) Investițiile investitorilor unei Părți Contractante nu vor fi expropriate, naționalizate sau supuse oricăror altor măsuri cu efect echivalent exproprierii sau naționalizării (denumită în continuare “expropriere”) pe teritoriul celeilalte Părți Contractante, decât în interes public, în bază non-discriminatorie, în baza unei proceduri legale și însoțită de o despăgubire promptă, adecvată și efectivă.

2) Această compensare va corespunde valorii de piață veridice a investiției expropriate imediat înainte de momentul, când exproprierea a fost făcută public cunoscută (denumit în continuare “data evaluării”).

3) Valoarea de piață veridică va fi exprimată în valută liber convertibilă în baza ratei de schimb de piață pentru acea valută la data evaluării. Compensarea va include de asemenea dobânda la o rată comercială stabilită pe piață sau la rata oferită de piața interbancară londoneză (libor) din momentul exproprierii până la data nemijlocită a plății, oricare este mai favorabilă pentru investitor.

4) Investitorul investițiile căruia au fost expropriate va avea dreptul la o verificare promptă a legalității exproprierii investiției sale prin autoritate judiciară sau alt organ competent al acelei Părți Contractante, precum și să solicite evaluarea investiției sale în conformitate cu principiile stipulate în acest Articol.

Articolul 6

Despăgubirea pentru Pierderi

1) Dacă investițiile investitorilor uneia dintre Părțile Contractante suferă pierderi cauzate de război sau de alt conflict armat, revoltă, de tulburări civile, de o stare de urgență națională sau alte evenimente similare pe teritoriul celeilalte Părți Contractante, lor li se asigură tratament, privind restituirea, despăgubirea, compensația sau altă reglare din partea ultimei Părți Contractante, nu mai puțin favorabil decât tratamentul pe care ultima Parte Contractantă îl asigură propriilor investitori sau investitorilor unui Stat terț, în funcție de cel care este mai favorabil pentru investitor. Orice plată efectuată conform acestui Articol va fi imediat realizabilă și liber transferabilă.

2) Indiferent de alineatul 1 al acestui Articol, investitorul unei Părți Contractante, care a suferit pierderi pe teritoriul celeilalte Părți Contractante, cauzate de unul din evenimentele enumerate în acest alineat prin:

a) rechiziția investiției lor sau a unei părți a acesteia de către forțele sau autoritățile celeilalte Părți Contractante; sau

b) distrugerea investiției lor sau a unei părți a acesteia de către forțele sau autoritățile celeilalte Părți Contractante, nefiind aceasta necesară în circumstanțele create, primesc în orice caz din partea ultimei Părți Contractante o restituire sau o compensare care în ambele cazuri va fi imediată, adecvată și efectivă și, în ceea ce privește compensarea, aceasta va fi efectuată în conformitate cu alineatele 2-4 ale Articolului 5.

Articolul 7

Transferuri

1) Fiecare Parte Contractantă va garanta investitorilor celeilalte Părți Contractante liberul transfer al fondurilor în legătură cu investițiile lor și în particular, dar nu în exclusivitate:

a) capitalul inițial și contribuțiile adiționale pentru menținerea sau dezvoltarea investițiilor;

b) veniturile;

c) fondurile de rambursare a împrumuturilor aferente investiției;

d) încasările din vânzarea sau lichidarea totală sau parțială a investiției;

e) orice compensare sau altă plată prevăzută în Articolele 5 și 6 ale prezentului Acord;

f) plățile ce derivă din soluționarea diferendelor;

g) salariile și alte remunerări ale cetățenilor angajați de peste hotare în legătură cu investițiile.

2) Transferurile stipulate în acest Articol vor fi efectuate fără restricție sau întârziere la rata de schimb de piață aplicată la data transferului și vor fi efectuate în valuta liber convertibilă.

3) În lipsa unei piețe valutare, rata care va fi utilizată va fi cea mai recentă rată de schimb pentru conversia valutelor în Drepturi Speciale de Tragere.

4) Indiferent de prevederile alineatelor 1-3, o Parte Contractantă poate împiedica efectuarea unui transfer prin aplicarea echitabilă, non-discriminatorie și de bunăcredință a legislației sale în legătură cu:

a) falimentul, insolvabilitatea sau protejarea drepturilor creditorilor;

b) emiterea, comercializarea și dealing-ul cu titluri mobiliare;

c) infracțiuni criminale sau penale; sau

d) asigurarea respectării ordinelor și sentințelor în cadrul procedurilor judecătorești;

cu condiția că astfel de măsuri și aplicarea lor nu vor fi utilizate ca mijloace de evitare a respectării angajamentelor și obligațiilor ale Părții Contractante potrivit prezentului Acord.

Articolul 8

Subrogarea

Dacă o Parte Contractantă sau o instituție împuternicită a ei efectuează o plată în baza unei compensări, garanții sau contract de asigurare acordat în legătură cu o investiție a investitorului pe teritoriul celeilalte Părți Contractante, ultima Parte Contractantă va recunoaște transmiterea asupra primei Părți Contractante sau instituției împuternicite a ei a tuturor drepturilor și pretențiilor ale investitorului pe care prima Parte Contractantă sau instituția împuternicită a ei, are dreptul să le exercite în virtutea subrogării în aceeași măsură ca și predecesorul împuternicit.

Articolul 9

Refuzul Priorităților

O Parte Contractantă poate să refuze unui investitor al celeilalte Părți Contractante și investițiilor sale, prioritățile acestui Acord, dacă investitorii unei Părți Non-Contractante posedă sau dețin controlul asupra investitorului nominalizat și dacă investitorul nu are activitate de afaceri substanțială pe teritoriul Părții Contractante în conformitate cu legislația căreia el este constituit sau organizat.

Articolul 10

Soluționarea Diferendelor între un Investitor și o Parte Contractantă

1) Orice diferend care apare între un investitor al unei Părți Contractante și altă Parte Contractantă privind o încălcare susținută a unei obligații a ultimei Părți Contractante conform acestui Acord, care cauzează pierderi sau daune investitorului sau investiției sale, vor fi soluționate prin tratative amiabile.

2) Dacă un astfel de diferend nu poate fi soluționat în decurs de trei (3) luni de la data solicitării scrise de soluționare, investitorul interesat poate să supună diferendul:

a) unei instanțe competente a Părții Contractante, sau

b) unui proces de conciliere sau arbitrare la Centrul Internațional pentru Soluționarea Diferendelor legate de Investiții (“Centrul”), instituit prin Convenția pentru Reglementarea Diferendelor legate de Investiții între State și Cetățenii altor State, deschisă pentru semnare la Washington, la 18 martie 1965 (“Convenția CISDI”); sau

c) Centrului, conform regulilor dirijând Facilitatea Adițională pentru Administrarea Proceselor-verbale de către Secretariatul Centrului (“Regulile Facilității Adiționale”), dacă Partea Contractantă a investitorului sau Partea Contractantă, parte la diferend, dar nu ambele, este parte la Convenția CISDI.

d) unui tribunal ad-hoc, care, în cazul că părțile la diferend nu decid altfel, se va constitui în conformitate cu Regulile de Arbitrare ale Comisiei Națiunilor Unite pentru Drept Comercial Internațional (UNCITRAL).

3) Fiecare Parte Contractantă își dă consimțământul în mod necondiționat de a supune unui diferend privind investițiile concilierii sau arbitrării internaționale.

4) O persoană juridică care este constituită sau organizată conform legislației Părții Contractante, parte la diferend și care, înainte de apariția diferendului între el și acea Parte Contractantă, este controlat de către investitorii celeilalte Părți Contractante, va fi tratat în scopul Articolului 25(2) b) al Convenției CISDI ca “cetățean al celuilalt Stat Contractant” și care în scopul Articolului 1(6) al Regulilor Facilității Adiționale ca “cetățean al celuilalt Stat”.

5) Partea Contractantă nu va folosi drept apărare sau contra argument sau în alt motiv faptul că investitorul a primit sau va primi în baza unei despăgubiri, garanții sau contract de asigurare o despăgubire sau compensare parțială sau totală a pierderilor suferite.

6) Nici o Parte Contractantă nu va acorda protecție diplomatică sau va înainta o revendicare internațională în ceea ce privește orice diferend supus arbitrării potrivit acestui Articol, cu excepția cazului în care cealaltă Parte Contractantă nu a respectat sau a executat hotărîrea luată într-un astfel de diferend.

7) Hotărîrea va fi definitivă și obligatorie pentru ambele părți la diferend și va fi recunoscută și îndeplinită în conformitate cu legislația națională și internațională.

Articolul 11

Soluționarea Diferendelor între Părțile Contractante

1) Diferendele dintre Părțile Contractante privind interpretarea sau aplicarea prezentului Acord se vor reglementa în măsura posibilităților prin negocieri prin canale diplomatice.

2) Dacă un diferend nu va fi reglementat timp de trei (3) luni de la data la care negocierile au fost solicitate în scris de către una dintre Părțile Contractante, acest diferend va fi supus unui tribunal de arbitraj.

3) Tribunalul de arbitraj va fi constituit de la caz la caz, precum urmează. În decursul a două (2) luni de la primirea solicitării de arbitraj, fiecare Parte Contractantă va desemna câte un membru al tribunalului. Acești doi arbitri vor alege un cetățean al unui Stat terț, care cu acordul Părților Contractante va fi desemnat în calitate de președinte al tribunalului. Președintele va fi numit timp de trei (3) luni din data desemnării celor doi membri.

4) În cazul în care în termenele prevăzute în alineatul 3 al acestui Articol nu sunt efectuate numirile necesare, fiecare Parte Contractantă poate, în lipsa oricărei altei înțelegeri, să se adreseze Președintelui Curții Internaționale de Justiție pentru a face numirile necesare. Dacă Președintele este cetățean al uneia dintre Părțile Contractante, sau din alte motive este împiedicat să exercite această funcție, membrul Curții Internaționale de Justiție, cu cea mai mare vechime în muncă, care nu este cetățean al uneia dintre Părțile Contractante și nu este împiedicat să exercite această funcție, va fi invitat să facă numirile necesare.

5) Tribunalul de arbitraj adoptă deciziile prin majoritate de voturi. Deciziile tribunalului sunt definitive și obligatorii pentru ambele Părți Contractante.

6) Fiecare Parte Contractantă va suporta cheltuielile legate de membrul desemnat de această Parte Contractantă și de reprezentarea sa la procedura de arbitraj. Cheltuielile legate de președinte, precum și celelalte cheltuieli, vor fi suportate în măsura egală de către ambele Părți Contractante. Tribunalul poate totuși să stabilească o altă repartizare a cheltuielilor prin hotărîrea sa.

7) În celelalte privințe, tribunalul de arbitraj determină propria procedură.

Articolul 12

Aplicarea altor Reguli

În cazul în care prevederile legislației uneia dintre Părțile Contractante sau obligațiile de drept internațional care există pe lângă prezentul Acord sau urmează să se stabilească în viitor între Părțile Contractante, conțin o reglementare generală sau specială, justificînd investițiile investitorilor celeilalte

Părți Contractante la un tratament mai favorabil decât cel prevăzut de prezentul Acord, atunci această reglementare are prioritate față de prezentul Acord în măsura în care este mai favorabilă.

Articolul 13

Aplicarea Acordului

Prezentul Acord se aplică investițiilor care au fost efectuate de către investitorii unei Părți Contractante pe teritoriul celeilalte Părți Contractante în conformitate cu legislația celeilalte Părți Contractante înainte sau după intrarea acestuia în vigoare.

Articolul 14

Excepții generale

1) Nici o prevedere a acestui Acord nu va fi interpretată astfel încât să prevină o Parte Contractantă în luarea oricărei acțiuni în consecința obligațiilor sale internaționale pentru menținerea păcii și securității internaționale, sau acțiunilor pe care le consideră necesare pentru protecția intereselor sale esențiale de securitate.

2) Nici o prevedere a acestui Acord nu va fi interpretată în scopul prevenirii unei Părți Contractante de a lua orice măsură în vederea menținerii ordinii publice, cu condiția că aceste măsuri nu sunt aplicate într-un mod care ar putea constitui mijloc de discriminare arbitrară sau nejustificată din partea unei Părți Contractante, sau o restricție deghizată cu privire la investiții.

3) Prevederile acestui Articol nu se vor aplica Articolului 5, Articolului 6 sau alineatului 1 (e) al Articolului 7.

Articolul 15

Consultări

Fiecare Parte Contractantă poate propune celeilalte Părți Contractante, în caz de necesitate, să se consulte în orice materie, ce afectează aplicarea prezentului Acord. Aceste consultări vor avea loc în timpul și locul convenite prin canale diplomatice.

Articolul 16

Intrarea în vigoare, durata și expirarea

1) Prezentul Acord va intra în vigoare în prima zi a lunii care urmează după data primirii ultimei dintre notificări privind îndeplinirea de către Părțile Contractante a procedurilor interne necesare intrării lui în vigoare.

2) Prezentul Acord se încheie pentru o perioadă de cinci (5) ani și acțiunea lui se va prelungi în mod automat pentru următoarele perioade de cinci (5) ani, dacă nici una dintre Părțile Contractante nu va înștiința în scris, cu cel puțin douăsprezece (12) luni pînă la expirarea termenului de acțiune al Acordului, despre intenția sa de a-l denunța.

3) Referitor la investițiile efectuate anterior expirării termenului de acțiune al acestui Acord, prevederile Articolelor 1-15 vor continua să fie efective pentru o perioadă de cinci (5) ani din data expirării termenului de acțiune a prezentului Acord.

Drept pentru care, reprezentanții subsemnați, autorizați în modul convenit de către Guvernele respective, au semnat prezentul Acord.

Încheiat la Ljubljana la 10 aprilie 2003 în două exemplare originale în limbile moldovenească, slovenă și engleză, toate textele fiind egal autentice. În cazul divergenței de interpretare, textul în limba engleză va fi de referință.

AGREEMENT

BETWEEN THE GOVERNMENT OF THE REPUBLIC OF MOLDOVA AND THE GOVERNMENT OF THE REPUBLIC OF SLOVENIA ON THE MUTUAL PROMOTION AND PROTECTION OF INVESTMENTS

The Government of the Republic of Moldova and the Government of the Republic of Slovenia, hereinafter referred to as the “Contracting Parties,”

desiring to intensify economic co-operation between the two States,

intending to encourage and create favourable conditions for investments by investors of one Contracting Party in the territory of the other Contracting Party on the basis of equality and mutual benefit,

recognising that the mutual promotion and protection of investments on the basis of this Agreement will stimulate business initiative,

have agreed as follows:

Article 1

Definitions

For the purpose of this Agreement:

1) The term “*investor*” shall mean:

- a) natural persons having the nationality of either Contracting Party in accordance with its laws,
- b) legal persons, including corporations, commercial or other companies, associations, or any other entities which have their seat in the territory of either Contracting Party and are incorporated or constituted under the law of that Contracting Party,

making or having made an investment in the other Contracting Party’s territory.

2) The term “*investment*” shall mean every kind of asset invested by investors of one Contracting Party in the territory of the other Contracting Party in accordance with the laws and regulations of the latter including, in particular, though not exclusively:

- a) movable and immovable property as well as any rights *in rem* such as mortgages, liens, pledges and similar rights;
- b) shares, stocks and other forms of equity participation in a company, and rights derived therefrom;
- c) bonds, debentures and other forms of debt, and rights derived therefrom;
- d) claims to money or to any performance having an economic value and associated with an investment;
- e) rights in the field of intellectual property;
- f) concessions conferred by law, by administrative act or under a contract, by a competent